

Balkanski krug

Marta Stojić Mitrović

Nakon zatvaranja formalizovanog migracijskog **koridora** 2016. godine, nelinearno, isprekidano, često cirkularno kretanje postaje dominantna karakteristika migracijskih kretanja na Balkanu. To se kretanje zasniva na stalnim pokušajima da se put nastavi ili usidri na određenoj lokaciji, unatoč tome što granični režim to ne dopušta sistemom **pušbekova**, **pulbekova**, readmisija, Dabljinske regulacije i dr. Za razliku od stereotipne predstave **balkanske rute**, kao jednosmerne, izrazom balkanski krug ili kruženje naglašava se postojanje znatno kompleksnijih formi kretanja preko država zapadnog Balkana do Evropske unije i nazad. Zapadnobalkanski granični pejzaž ispresecan je promenljivim, višesmernim i često kapilarnim migracijskim rutama. Ove rute, koje na najrazličitije načine presecaju teritorije nacionalnih država i granica između njih, proizvod su sve intenzivnijih sekuritarnih praksi.

Koncept se ne odnosi se samo na kruženje osoba u pokretu, već i na kruženje drugih aktera migracijskih procesa, policijskih službenika, humanitarnih organizacija, aktivista, koji se premeštaju sa jedne lokacije na drugu u skladu sa dinamikama migracijskih kretanja i političkih odgovora na njih. Osim ljudi, balkanskim kružnim tokom kruže i znanja, solidarne prakse, tehnike i tehnologije nadzora i kontrole kretanja, protokoli prihvata, raznorodni narativi, doprinoseći kompleksnoj slici perifernog, zapadnobalkanskog graničnog pejzaža (Stojić Mitrović i Vilenica 2019).

1. 7. 2022.

Literatura

Stojić Mitrović, Marta i Ana Vilenica. 2019. "Enforcing and Disrupting Circular Movement in an EU Borderscape. Housingscaping in Serbia". *Citizenship Studies* 23/6: 540-558.